

Det kongelige kunnskapsdepartement
pr e-post: postmottak@kd.dep.no

Deres ref.:
200605083-/CB

Vår ref.:
06-525bh

Dato:
21.12.06

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I FRISKOLELOVEN

Musikernes fellesorganisasjon (MFO) er egen høringsinstans i saken, som lærerorganisasjon.

Departementets høringsnotat er omfattende. MFO vil i det følgende kommentere de elementer vi finner særskilt å trekke fram, etter enkelte innledende merknader.

Innledende merknader

MFO sluttet seg til den midlertidige endringen i friskoleloven regjeringen gjennomførte i juni 06. MFO deler regjeringens bekymring over veksten av private skoler, og de konsekvenser dette medfører for den offentlige skolens finansiering og rammevilkår. Likedan deler MFO regjeringens bekymring for den offentlige skoles rolle som felles arena for barn og unge uansett tro, overbevisning og etisk syn deres familier står for.

MFO er opptatt av at det skal være rom for skoler som utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen, i tråd med de internasjonale forpliktelser Norge har inngått. Selv om de internasjonale forpliktelsene ikke medfører en statlig finansieringsplikt for slike utdanningstilbud, vil en videreføring av delvis statsfinansiering av slike skoler både sikre deres levestandard, og i større grad legitimere de offentlige myndigheters tilsynsoppgave overfor disse skolene.

Som fagorganisasjonen for lærere som i hovedsak underviser i musikk, dans og drama har vi sett de konsekvenser oppbygging av private alternativ uten begrunnelse i religion eller alternativ pedagogikk har hatt å si, ved at konkurransen om både elever og faglig personale har satt offentlige undervisningstilbud i fare.

MFO slutter seg til hovedtrekkene i departementets forslag til lovendring, og ser disse som en viktig kursendring for å bevare den offentlige enhetsskolen.

Vi vil kommentere følgende forhold nærmere:

- Høringsnotatets punkt 6 – lovens tittel

- Høringsnotatets punkt 9- videregående skoler som gir yrkesrettet opplæring som ikke blir gitt ved videregående offentlige skoler
- Høringsnotatets punkt 10- krav til skolens drift
- Høringsnotatets punkt 14- offentlig tilskudd og skolepenger

Lovens tittel- høringsnotatets pkt. 6

MFO deler departementets oppfatning at begrepet ”friskole” ikke er dekkende eller gir de riktige assosiasjoner. At en skole er i privat eie fører ikke automatisk til at skolen av den grunn er ”fri” i noen betydning av begrepet. Forstått som ”fri og uavhengig” gir også begrepet feil signaler, da skolene skal underlegges offentlig kontroll og tilsyn, samt i hovedsak finansieres av offentlige midler.

Departementets forslag til ny lovtittel – *”lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)* gir etter vår mening godt uttrykk for lovens virkeområde og skolenes reelle situasjon. Vi vil derfor støtte departementets forslag til navneendring.

Videregående skoler som gir yrkesrettet opplæring som ikke blir gitt ved videregående offentlige skoler- høringsnotatets pkt. 9

MFO støtter departementets forslag om å ”fase ut” kap. 6 A- skoler, og overføre disse til godkjenning etter andre bestemmelser i privatskoleloven, fagskoleloven eller universitets- og høgskoleloven.

Etter vår mening bør de langt fleste skoler kunne tilfredsstille de krav dette lovverket setter, innen den overgangsfrist departementet skisserer.

Gjennom dette grepet vil de særskilte bestemmelsene for disse skolene være overflødige. De særskilte bestemmelsene i kapittel 6 A, spesielt de som vedkommer de ansattes lønns- og arbeidsbetingelser og medinnflytelse, er dårligere enn i de øvrige private skolene. MFO ser derfor fram til at disse bestemmelsene gjøres overflødige.

Departementet peker på både endret friskolelov, fagskolelov, Lov om universiteter og høgskoler og folkehøgskoleloven som annet lovgrunnlag etter overgangsfasen.

Slik MFO kjenner til disse skolene, vil det være få av disse skolene som har tydelig folkehøgskolepreg. Vi ber departementet være varsom med radikale omlegginger av folkehøgskoleloven for å tilpasse denne til disse skolene.

Folkehøgskolenes særpreg med internat og full eksamensfrihet må etter vårt syn videreføres.

Krav til skolenes drift- høringsnotatets pkt. 10

MFO slutter seg til departementets forslag om plikt til registrering og til at innskuddskapitalen skal være på minst kr 100.000,-.

MFO vil tematisere nåværende bestemmelser, som er foreslått videreført, om styrets sammensetning.

Vi opplever i praksis at bestemmelsen forstås ulikt. MFO har tidligere oversendt konkret henvendelse om dette til departementet, som har videresendt henvendelsen til Utdanningsdirektoratet.

Konkret omhandler problemstillingen de ansattes rett til styrerepresentasjon etter f.eks aksjelov og stiftelseslov opp mot denne lovs bestemmelse om rett til å være til stede.

Vi ber departementet vurdere tydeligere lovgivning på dette området, som sikrer og ivaretar aksjelovens krav som minimum når det gjelder ansattes rett til fullverdig representasjon i styret.

Offentlig tilskudd og skolepenger- høringsnotatets pkt. 14

MFO slutter seg til departementets forslag og begrunnelser.

I kapittel 14.2 ber departementet særskilt om høringsinstansenes syn på om loven bør sette ytterligere restriksjoner på muligheten til uttak av midler fra skolen.

Etter vårt syn bør dette vurderes. Vi har erfaring med at undervisningstilbud blir redusert for å betjene tidligere opparbeidet underskudd i virksomheten.

Etter vårt syn brukes i slike tilfelle ikke midlene til elevens beste, men finner ikke konkret grunnlag i loven for å hevde at det er direkte lovstridig.

MFO stiller seg disponibel for å tydeliggjøre disse problemstillingene direkte overfor direktoratet.

Med vennlig hilsen

Musikernes fellesorganisasjon

Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Arnfinn Bjerkestrand /s/

Forbundsleder

Bård Hogstad

Forbundssekretær